

5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 της Οδηγίας 2001/42/ΕΕ για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση σε περίπτωση που απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για κάποιο σκοπό «εκπονείται περιβαλλοντική μελέτη στην οποία εντοπίζονται, περιγράφονται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του Σχεδίου ή Προγράμματος, καθώς και λογικές εναλλακτικές δυνατότητες λαμβανομένων υπόψη των στόχων και του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του Σχεδίου ή προγράμματος».

Στόχος των εναλλακτικών αυτών λύσεων είναι η ανίχνευση της κατάστασης των εξεταζόμενων παραμέτρων στο μέλλον και η προσπάθεια περιγραφής της τελικής κατάστασης, δηλαδή της κατάστασης μετά την υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων. Η σύγκριση του προτεινόμενου σχεδίου ή προγράμματος με εναλλακτικές δυνατότητες προβλέπεται από την Κ.Υ.Α. 107017/2006 (Φ.Ε.Κ. 1225/Β/2006) ως ενσωμάτωση της οδηγίας 2001/42/ΕΚ στο Εθνικό Δίκαιο.

5.2 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι λογικές εναλλακτικές δυνατότητες ανάπτυξης των δράσεων που έχουν συμπεριληφθεί στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής εναλλακτικής λύσης (Βασικό Σενάριο). Επίσης, παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των εναλλακτικών αυτών δυνατοτήτων, καθώς και τα συμπεράσματα της συγκριτικής τους αξιολόγησης.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται πως και τα τρία εναλλακτικά σενάρια στα οποία θα γίνει η συγκριτική αξιολόγηση ικανοποιούν βασικές παραμέτρους και απαιτήσεις του σχεδιασμού του προγράμματος, αλλά συγχρόνως αντιπροσωπεύουν και διαφορετικές προσεγγίσεις τόσο πολιτικής, όσο και επιπέδων επένδυσης. Τα Εναλλακτικά Σενάρια συγκρίνονται με το λεγόμενο Βασικό Σενάριο, το οποίο χρησιμοποιείται σαν βάση σύγκρισης. Σε κάθε περίπτωση και για όλα τα σενάρια θεωρείται δεδομένη η παραδοχή ότι γίνεται πλήρης αξιοποίηση της ήδη εγκατεστημένης υποδομής με κατάλληλη οργάνωση και βελτιστοποίηση της διαχείρισης υπαρχουσών υποδομών και συστημάτων.

Οι **στρατηγικοί άξονες** της πολιτικής του ΥΠΑΑΤ, όπως αποτυπώνονται στο Στρατηγικό Πλάνο 2020 που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρίαση της 30ης.6.2020, ευθυγραμμίζονται απόλυτα με τις ακόλουθες στρατηγικές επιλογές – προτεραιότητες της Κυβέρνησης:

- Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης
- Ενίσχυση της θέσης της Ελλάδας στον κόσμο
- Ισχυρή ανάπτυξη με περισσότερες επενδύσεις και νέες καλύτερες δουλειές
- Προστασία περιβάλλοντος, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και βιώσιμη ανάπτυξη
- Σύγχρονο κράτος λιτό και αποτελεσματικό στην υπηρεσία του πολίτη
- Υψηλότερο διαθέσιμο εισόδημα για όλους
- Αξία στην ακίνητη περιουσία,

Οι στρατηγικοί στόχοι, των οποίων η επίτευξη επιδιώκεται μέσω της υιοθέτησης των ανωτέρω στρατηγικών αξόνων, είναι:

- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και των πόρων του ΥΠΑΑΤ
- Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
- Αναβάθμιση υποδομών και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα ή/και η ανάπτυξη νέου προτύπου αγροτικής επιχειρηματικότητας
- Βελτίωση του εισοδήματος των παραγωγών
- Βελτίωση της αποδοτικότητας και των συνθηκών βιοασφάλειας στους χώρους του επίσημου εργαστηριακού και πειραματικού ελέγχου.
- Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας και του εθνικού γενετικού πλούτου
- Προστασία του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος της χώρας
- Διασφάλιση των εγχώριων φυλογενετικών πόρων
- Προστασία του καταναλωτή και της δημόσιας υγείας

Η παραπάνω στρατηγική καθιστά ως καταλληλότερη την επιλογή διαμόρφωσης της δομής του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΠΑΑΤ σε δύο Υποπρογράμματα ανά τομείς παρέμβασης.

- Α΄ Υποπρόγραμμα Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων και
- Β΄ Υποπρόγραμμα Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Το κάθε Υποπρόγραμμα επιδιώκει συγκεκριμένους **αναπτυξιακούς στόχους** και περιλαμβάνει επιλεγμένες κατηγορίες δράσεων αντίστοιχα με τους τομείς ευθύνης και τις αρμοδιότητες της κάθε Γενικής Γραμματείας. Το υποπρόγραμμα Α περιλαμβάνει έργα και δράσεις της Έξυπνης Ανάπτυξης και της Πράσινης Ανάπτυξης ενώ το Υποπρόγραμμα Β περιλαμβάνει έργα και δράσεις της Έξυπνης Ανάπτυξης, της Πράσινης Ανάπτυξης, της Εξωστρέφειας. Οι δράσεις της Υποστήριξης Προγραμμάτων αναφέρονται και στα δύο υποπρογράμματα.

Οι πέντε **Αναπτυξιακοί Στόχοι** που προβλέπονται στο ΕΠΑ είναι οι εξής: Έξυπνη Ανάπτυξη, Πράσινη Ανάπτυξη, Κοινωνική Ανάπτυξη, Ανάπτυξη Υποδομών και Εξωστρέφεια. Ο έκτος αναπτυξιακός στόχος είναι η υποστήριξη των προγραμμάτων με τις δύο προτεραιότητες: διοικητική υποστήριξη και τεχνική βοήθεια.

Κατά τη διάρκεια σχεδιασμού του προγράμματος υπήρξαν διαβουλεύσεις σχετικά με τη στοχοθεσία και τις κατανομές του προϋπολογισμού. Δεν διατυπώνονται ωστόσο εναλλακτικά σενάρια κατά τη σύνταξη του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης ως προς τα Υποπρογράμματα, τους στόχους και την κατανομή, ώστε να εξεταστούν στην παρούσα φάση και από περιβαλλοντικής πλευράς.

Οι εναλλακτικές δυνατότητες του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης εξετάζονται στη συνέχεια :

- **Βασικό Σενάριο - Μηδενική λύση**, όπου περιλαμβάνονται αποκλειστικά τα έργα τα οποία βρίσκονται υπό υλοποίηση, καθώς και όλα τα προγραμματισμένα έργα που έχουν εξασφαλισμένη χρηματοδότηση με υλοποίηση ως επί το πλείστον των δράσεων οι οποίες εμφανίζουν υψηλό ποσοστό απορρόφησης του συνολικού προϋπολογισμού τους.
- **Σενάριο I - Προτεινόμενο Σενάριο**, Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης όπως περιγράφεται παραπάνω με ικανοποίηση του συνόλου των Αναπτυξιακών Στόχων ΕΠΑ:
- **Σενάριο II - Εναλλακτικό Σενάριο**, όπου υλοποιούνται συγκεκριμένοι Άξονες Προτεραιότητας ή/και συγκεκριμένες δράσεις.

Η συγκριτική αξιολόγηση των δυνατοτήτων αναλύεται στην ενότητα 5.4.

5.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

5.3.1 Βασικό Σενάριο - Μηδενική λύση

Στην περίπτωση της μηδενικής λύσης, περιλαμβάνονται όλα τα έργα τα οποία βρίσκονται υπό υλοποίηση, καθώς και όλα τα προγραμματισμένα έργα που έχουν εξασφαλισμένη χρηματοδότηση. Οι υπόλοιπες αναπτυξιακές δυνατότητες που παρέχει το Πρόγραμμα μένουν αναξιοποίητες.

Διατηρούνται οι στόχοι του Προγράμματος στην κατεύθυνση μιας βιώσιμης ανάπτυξης στον τομέα της πράσινης ανάπτυξης και της υποστήριξης προγραμμάτων μέσω ορθότερης διαχείρισης των εθνικών επενδυτικών πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και εφαρμογής ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των έργων. Ωστόσο, με το συγκεκριμένο σενάριο υλοποιούνται τα έργα και οι δράσεις χωρίς την απαραίτητη κατηγοριοποίησή τους και την τήρηση του κατάλληλου χρονοδιαγράμματος που παρέχεται με την εφαρμογή του Τομεακού Προγράμματος.

5.3.1.1 Υλοποιούμενα και σε Εξέλιξη Έργα (Εθνικού & Συγχρηματοδοτούμενου Σκέλους)

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αποτελεί το βασικό εργαλείο χρηματοδότησης της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας και είναι επιφορτισμένο με τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας. Οι πόροι που διατέθηκαν την τελευταία πενταετία (2015-2020) μέσω ΠΔΕ για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων στους τομείς των υποδομών, της επιχειρηματικότητας, του

ανθρώπινου κεφαλαίου και της Αυτοδιοίκησης, για την ολοκλήρωση των έργων ΕΣΠΑ 2007 – 2013 και για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ανέρχονται συνολικά σε 27,5 δις €.

Το ΥΠΑΑΤ υλοποιεί έργα σε τέσσερις (4) Άξονες Προτεραιότητας, Πράσινης Ανάπτυξης, Υποστήριξης Προγραμμάτων , Έξυπνης Ανάπτυξης και Εξωστρέφειας και μέσα από τρεις (3) Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους , αξιοποιώντας χρηματοδοτικές πηγές τόσο από το εθνικό και κυρίως από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.

- ΕΑΣ 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών και πόρων
- ΕΑΣ 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων
- ΕΑΣ 3: Αναβάθμιση υποδομών - Αξία στην ακίνητη περιουσία

Χρηματοδοτήσεις από το Εθνικό Σκέλος του ΠΔΕ

Όπως προκύπτει από την ανάλυση του προϋπολογισμού και της χρηματοδοτικής βαρύτητας των έργων που χρηματοδοτήθηκαν από το εθνικό ΠΔΕ κατά το έτος 2020 και είναι σε εξέλιξη, η χρηματοδότηση κατανέμεται κατά κύριο λόγο σε δύο Άξονες Προτεραιότητας, στην Πράσινη Ανάπτυξη και στην Υποστήριξη Προγραμμάτων.

Στην Πράσινη Ανάπτυξη τα έργα έχουν απορροφήσει το 21,4% της χρηματοδότησης του ΠΔΕ, τα έργα της Υποστήριξης προγραμμάτων έχουν απορροφήσει το 7,6% της χρηματοδότησης του ΠΔΕ, και τα υπόλοιπα έχουν μετακυλήσει στο ΤΠΑ.

Τα έργα των αξόνων Κοινωνικής Ανάπτυξης και Ανάπτυξης Υποδομών έχουν απορροφήσει το 63% και το 99% της χρηματοδότησης του ΠΔΕ και δεν έχει κατανεμηθεί για αυτά προϋπολογισμός του ΤΠΑ.

Αξιολόγηση:

Με την εφαρμογή της μηδενικής λύσης, τα έργα δεν ολοκληρώνονται έχοντας σαν αποτέλεσμα να δημιουργούνται αρνητικές επιπτώσεις κατά την φάση κατασκευής χωρίς τα θετικά αποτελέσματα της ολοκλήρωσης των έργων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και συγκεκριμένα στον πληθυσμό στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, στο κλίμα και στην κλιματική αλλαγή κατά την φάση λειτουργίας των έργων.

Επιπλέον, με την μη εφαρμογή των δράσεων υπό το καθεστώς ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού προγράμματος κατανέμονται οι οικονομικοί πόροι ανάλογα με το ποσοστό ολοκλήρωσης των έργων και όχι υπό τα κριτήρια του τομεακού προγράμματος ανάπτυξης.

5.3.2 Σενάριο Ι - Προτεινόμενο Σενάριο

Το Σενάριο 1 (Προτεινόμενο Σενάριο) εστιάζει στο σύνολο των Αναπτυξιακών Στόχων όπως περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 . Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής είναι όλη η Χώρα.

το Σενάριο Ι περιλαμβάνει 10 Άξονες Προτεραιότητας και υλοποιείται με αυστηρή οργάνωση έργων σε κατηγορίες δράσεων που συμβαδίζουν με τους Αναπτυξιακούς Στόχους του ΕΠΑ. Αποτελείται από όλες τις δράσεις των Αξόνων Προτεραιότητας που συνεισφέρουν στην επίτευξη των αντίστοιχων Αναπτυξιακών Στόχων του προγράμματος όπως περιγράφονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα.

ΑΠ	Δράσεις			
ΑΠ01	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα	✓✓		
ΑΠ02	Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων	✓✓		
ΑΠ03	Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας	✓✓		
ΑΠ04	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων	✓✓		
ΑΠ05	Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων		✓✓	
ΑΠ06	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων		✓✓	
ΑΠ07	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Εγγειοβελτιωτικά έργα Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου		✓✓	

ΑΠ	Δράσεις			
ΑΠ08	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας			✓✓
ΑΠ09	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων – Αντιμετώπιση επιζωοτιών Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων- Έλεγχος φυτουγείας		✓✓	
ΑΠ10	Ενεργειακή απόδοση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτοϋγείας		✓✓	

Πίνακας 5-1: Σενάριο Ι - Αναπτυξιακές Προτεραιότητες και Δράσεις προτεινόμενου ΤΠΑ

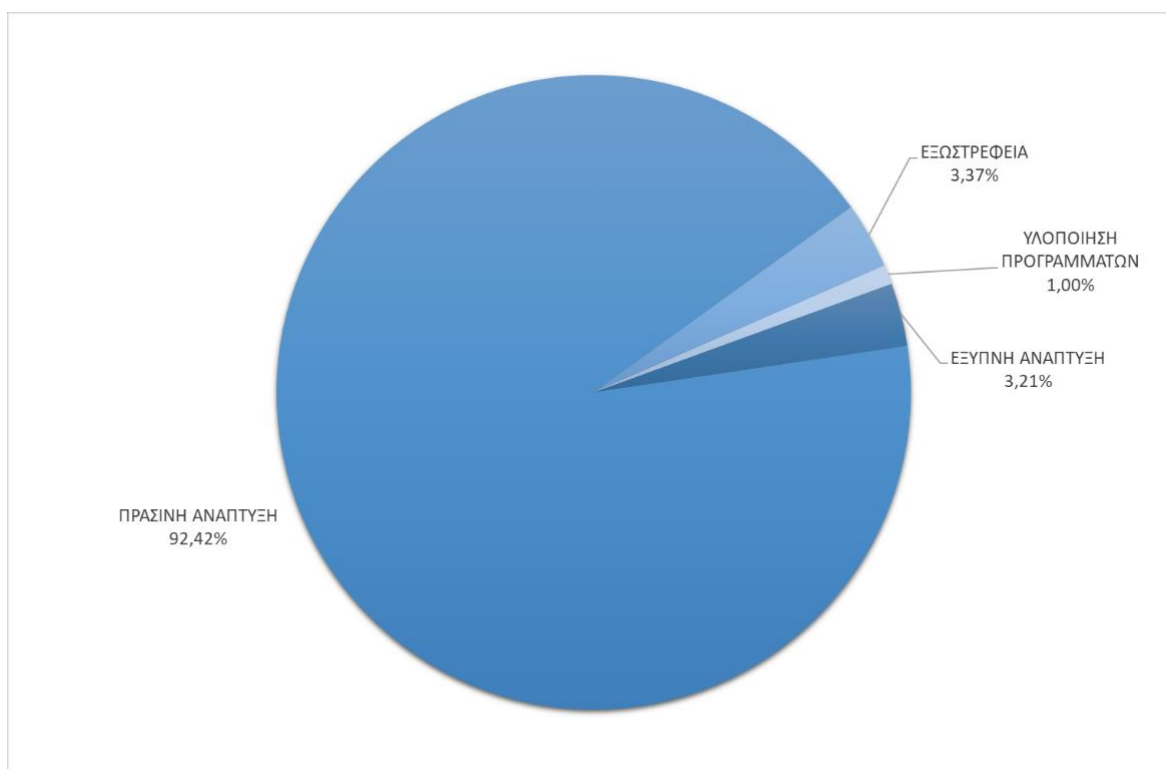
Οι στόχοι του προγράμματος δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην Πράσινη ανάπτυξη λόγω του υψηλού προϋπολογισμού.

Συγκεκριμένα, οι δράσεις στις οποίες δίνεται μεγαλύτερη οικονομική βαρύτητα από το ΤΠΑ, είναι η Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων (2.8) μέσω του εκσυγχρονισμού υφιστάμενων Έργων (10.255.000,00), η Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων (2.6) μέσω Έργων Διαχείρισης Αρδευτικών Υδάτων (5.000.000,00), η (2.9) Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος μέσω της κατασκευής μικρών φραγμάτων, αρδευτικών δικτύων, έργων ύδρευσης - αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών κλπ (4.000.000). Τέλος, δίνεται προβάδισμα στην εφαρμογή των δράσεων της Ενεργειακής Απόδοσης (2.1), μέσω του εκσυγχρονισμού εργαστηρίων και δομών γεωργίας τροφίμων, κτηνιατρικής και αποκεντρωμένων υποδομών (4.825.334,00).

Με βάση τον πίνακα που αναφέρεται η κατανομή του προϋπολογισμού ανά Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα όπου φαίνεται η κατανομή (%) του προϋπολογισμού και έτσι φαίνεται η σχετική βαρύτητα μεταξύ των στόχων και των κατηγοριών δράσεων που συνδέονται με αυτούς του Σεναρίου 1.

#	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΥΠΑΑΤ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΠΑ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
1	ΕΞΥΠΝΗ	898.332	3,21
2	ΠΡΑΣΙΝΗ	25.877.001	92,42
3	ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	944.667	3,37
4	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	280.000	1,00
ΣΥΝΟΛΟ		28.000.000	

Πίνακας 5-2: Κατανομή (%) του προϋπολογισμού ανά Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ προτεινόμενου ΤΠΑ

Διάγραμμα 5-1: Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ προτεινόμενου ΤΠΑ

Αξιολόγηση:

Στην περίπτωση του σεναρίου I:

- Οι επιπτώσεις είναι ιδιαίτερα θετικές ειδικότερα στις παραμέτρους:
  - ✓ Πληθυσμός – Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον
  - ✓ Ατμόσφαιρα
  - ✓ Υδάτινοι Πόροι
  - ✓ Έδαφος
  - ✓ Ανθρώπινη Υγεία
- Όπως είναι αναμενόμενο, ο ΑΠ «Πράσινη Ανάπτυξη» είναι αυτός με την θετικότερη συνεισφορά στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.
- Αρνητική επίπτωση προκύπτει από την φάση κατασκευής και τις δράσεις που αφορούν ανάπτυξη υποδομών. Αξίζει ωστόσο να σημειωθεί πως οι αρνητικές επιπτώσεις που συνδέονται με την φάση της κατασκευής είναι προσωρινές και αναστρέψιμες με σωστή περιβαλλοντική διαχείριση
- Στο επίπεδο της λειτουργίας, οι πλειοψηφία των θετικών επιπτώσεων έχει μόνιμο χαρακτήρα και δεν περιορίζεται στην διάρκεια ζωής του έργου. Τέλος, τυχόν αρνητικές επιπτώσεις μπορούν να μετριαστούν σημαντικά με την εφαρμογή κατάλληλων περιβαλλοντικών μέτρων.

Συνολικά, οι δράσεις του ΤΠΑ έχουν θετικές επιπτώσεις ως προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί.

5.3.3 Σενάριο II – Εναλλακτικό Σενάριο

Στο σενάριο αυτό διατηρείται και πάλι το ίδιο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής (όλη η Χώρα) καθώς και οι στόχοι του προγράμματος προς μια βιώσιμη αναπτυξιακή κατεύθυνση της χώρας με δράσεις που αφορούν την ενεργειακή αναβάθμιση υποδομών, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής καθώς και την πρόληψη των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές με την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό αντιπλημμυρικών έργων, φραγμάτων, εγγειοβελτιωτικών έργων, αποχετευτικών και υδρευτικών και άλλων δημοσίων υποδομών. Αυτό επίσης επιτυγχάνεται με την οργάνωση έργων σε κατηγορίες δράσεων που συμβαδίζουν με τους Αναπτυξιακούς Στόχους του ΕΠΑ.

ΑΠ	Δράσεις			
ΑΠ01	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β)	✓✓✓		

ΑΠ	Δράσεις			
	Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα			
ΑΠ02	Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων	✓✓✓		
ΑΠ03	Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας	✓✓✓		
ΑΠ04	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων	✓✓✓		
ΑΠ05	Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων		✓	
ΑΠ06	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων		✓	
ΑΠ07	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Εγγειοβελτιωτικά έργα Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου		✓	
ΑΠ08	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας			✓✓✓
ΑΠ09	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β)		✓	

ΑΠ	Δράσεις			
	Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων – Αντιμετώπιση επιζωοτιών Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων- Έλεγχοι φυτουγείας			
ΑΠ10	Ενεργειακή απόδοση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτουγείας		✓	

Πίνακας 5-3: Σενάριο II Αναπτυξιακές Προτεραιότητες και Δράσεις Εναλλακτικού Σεναρίου

Ως εκ τούτου, στο παρόν Σενάριο εφαρμόζεται πρόγραμμα με αλλαγή κατανομής εφαρμογής της βαρύτητας των 3 στρατηγικών στόχων. Συγκεκριμένα, μειώνεται η βαρύτητα στον Στρατηγικό Στόχο της Πράσινης Ανάπτυξης αυξάνοντας αναλογικά τη βαρύτητα σε στρατηγικούς στόχους με κατεύθυνση άμεσα αναπτυξιακή προς την χώρα, όπως την Έξυπνη Ανάπτυξη και την Εξωστρέφεια. Αν και υπάρχει πληθώρα επιλογών μεταβολής της σχετικής βαρύτητας, εξετάζεται ενδεικτικά η λύση της δραστηκής περικοπής της βαρύτητας της Πράσινης Ανάπτυξης κατά 50% σε σχέση με αυτήν του Σεναρίου I.

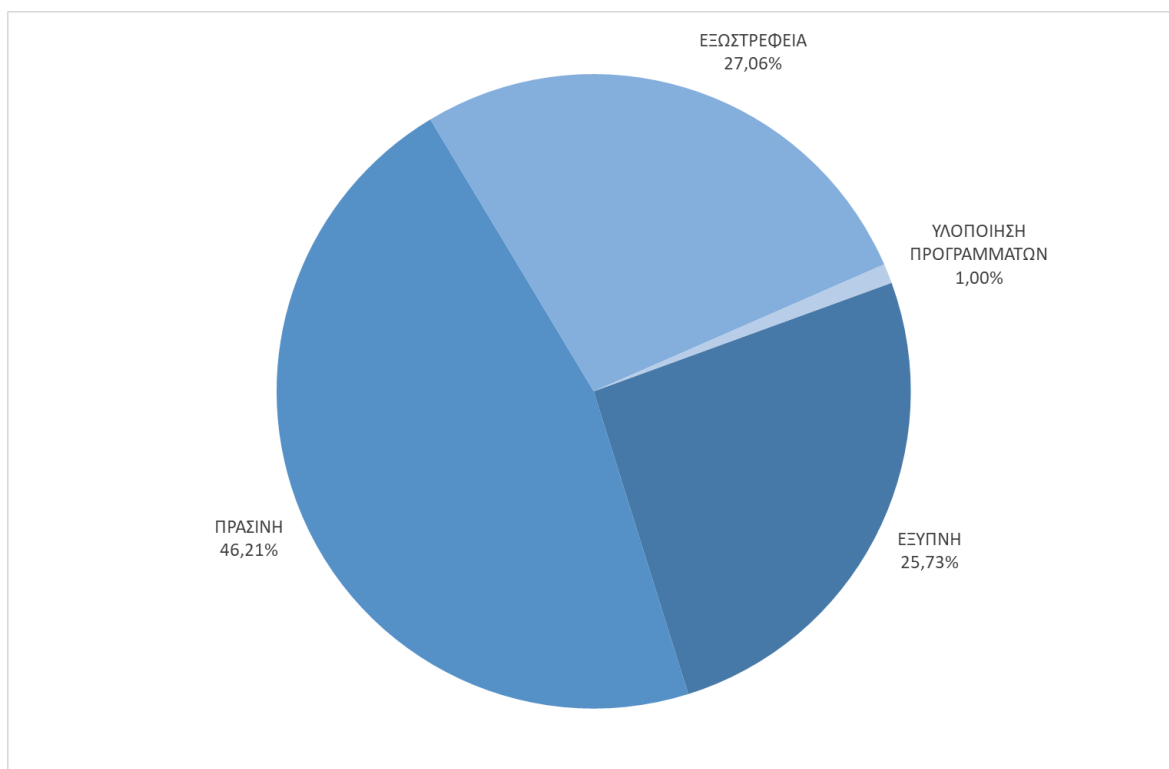
Η νέα κατανομή προϋπολογισμού των δράσεων ανά στρατηγικό στόχο για το Σενάριο II απεικονίζεται στο ακόλουθο πίνακα και διάγραμμα.

Πίνακας 5-4: Συγκεντρωτική κατανομή βαρύτητας δράσεων ανά στρατηγικό στόχο για τα Σενάρια I και II

#	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΥΠΑΑΤ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΠΑ ΣΕΝΑΡΙΟ I	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟ I	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΣ ΤΠΑ ΣΕΝΑΡΙΟ II	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟ II
1	ΕΞΥΠΝΗ	898.332	3,21	7.204.938	25,73
2	ΠΡΑΣΙΝΗ	25.877.001	92,42	12.938.501	46,21
3	ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	944.667	3,37	7.576.561	27,06
4	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ ΩΝ	280.000	1,00	280.000	1,00

#	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΥΠΑΑΤ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΠΑ ΣΕΝΑΡΙΟ I	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟ I	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΣ ΤΠΑ ΣΕΝΑΡΙΟ II	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟ II
	ΣΥΝΟΛΟ	28.000.000	100%	28.000.000	100%

Συγκεκριμένα, μειώνεται ο προϋπολογισμός των δράσεων των ΑΠ που συνεισφέρουν στους ΑΣ ΕΠΑ της αυξάνοντας αναλογικά τις δράσεις και την βαρύτητα σε στόχους της Πράσινη Ανάπτυξης και της Εξωστρέφεια με κατεύθυνση άμεσα αναπτυξιακή προς την χώρα, όπως την Έξυπνη Ανάπτυξη, την Κοινωνική Ανάπτυξη και Ανάπτυξη Υποδομών.

Διάγραμμα 5-2: Κατανομή προϋπολογισμού ανά Στρατηγικό Στόχο – Σενάριο II

Αξιολόγηση:

Στην περίπτωση επιλογής του σεναρίου II:

Η μείωση της χρηματοδότησης της πράσινης ανάπτυξης κατά 50% θα έχει ως αποτέλεσμα:

- είτε τη μείωση του αριθμού των χρηματοδοτούμενων έργων κατά το ήμισυ, εφόσον διατηρηθεί η ίδια χρηματοδότηση κάθε έργου, σε σχέση με το σενάριο I,
  - ✓ Η μείωση του αριθμού των υλοποιούμενων έργων σημαίνει ότι μειώνονται κατά το ήμισυ οι δράσεις της Ενεργειακής Απόδοσης (ΑΠ 2.1.), της Διαχείρισης υδάτων και υγρών αποβλήτων (ΑΠ 2.6), της Πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων (ΑΠ 2.4), της Στήριξης φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων (2.8) και της Ανάπτυξης Υποδομών (ΑΠ 2.9) όπως και των θετικών επιπτώσεων που τις συνοδεύουν.
- είτε τη διατήρηση του ίδιου αριθμού έργων με μείωση της χρηματοδότησης εκάστου κατά 50%.
  - ✓ Όπου αναμένονται δυσμενείς επιπτώσεις σε όλες τις περιβαλλοντικές παραμέτρους διότι αυτό σημαίνει ότι τα έργα των δράσεων αυτών δεν θα μπορούν να ολοκληρωθούν.
- Στη φάση λειτουργίας των έργων του προγράμματος, θα υπάρχουν σημαντικά μεγαλύτερες αρνητικές επιπτώσεις στα νερά, στο έδαφος, στη βιοποικιλότητα, στο ανθρωπογενές περιβάλλον που γειτονεύει με τις παραπάνω εγκαταστάσεις, στην αλλαγή του κλίματος κλπ. λόγω της αποσπασματικής υλοποίησης των έργων ή της μη ολοκλήρωσης αυτών.
- Με την αύξηση του προϋπολογισμού της έξυπνης ανάπτυξης κατά περίπου 21% μπορεί να υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης έργων ή δράσεων που θα έχουν θετική επίδραση στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της χώρας παρά στις παραμέτρους που έχουν περιβαλλοντική διάσταση.
- Τέλος, με την αύξηση του στρατηγικού στόχου της Εξωστρέφειας κατά 25% θα σημάνει την ενίσχυση έργων και δράσεων ανάπτυξης και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Συνολικά, οι δράσεις του Σεναρίου II δεν ολοκληρώνονται με αποτέλεσμα να υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις από την μη λειτουργία έργων σε τομείς όπως

- ✓ Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα
- ✓ Ακουστικό Περιβάλλον - Θόρυβος
- ✓ Πληθυσμός – Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον
- ✓ Ανθρώπινη Υγεία
- ✓ Χρήσεις γης – Περιουσιακά στοιχεία
- ✓ Πολιτιστική Κληρονομιά

5.4 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

Η συγκριτική αξιολόγηση των σεναρίων φαίνεται στον παρακάτω πίνακα

Επεξήγηση χρωματικής κωδικοποίησης του Πίνακα Αξιολόγησης:

- Επίπτωση Αρνητική (φάση κατασκευής)	
- Επίπτωση Αρνητική (φάση υλοποίησης)	
-/0 Επίπτωση Αρνητική προς ουδέτερη (φάση υλοποίησης)	
+/- Επίπτωση ανάμικτη	
+ Επίπτωση Θετική	